

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2123

Vragen van het lid **Bisschop** (SGP) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de afvoer van fosfor via melk* (ingezonden 1 februari 2019).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 2 april 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitspraken van Jan Dijkstra, universitair hoofddocent rundveevoeding aan de Wageningen Universiteit, over de berekening van de fosfaatexcretie van melkvee?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de constatering dat Nederland voerverliezen in zijn geheel toerekent aan de fosfaatexcretie via de mest, in tegenstelling tot België?

Antwoord 2

Ja. Voerverliezen maken deel uit van de Nederlandse forfaitaire excretienormen. Doorgaans worden voerresten samen met de uitgescheiden mest op het land gebracht. Om deze verliezen te kunnen verantwoordelijk maken ze deel uit van de forfaitaire excretienormen.

Vraag 3, 4

Deelt u de constatering dat Nederland de vastlegging van fosfor in melk onderschat en dus de fosfaatexcretie via de mest overschat?
Kunt u voor de afgelopen vijf jaar aangeven wat de fosfaatexcretie van de melkveestapel zou zijn geweest bij het meerekenen van een hogere fosforuitscheiding via de melk respectievelijk het niet volledig meetellen van voerverliezen bij de excretie?

¹ <https://www.boerderij.nl/Rundveehouderij/Achtergrond/2019/1/Afvoer-fosfor-via-melk-onderschat-386757E/>

Antwoord 3, 4

Sinds 2018 worden door de zuivelsector structureel metingen gedaan naar fosforuitscheiding in melk. Een jaar eerder werd al een onderzoek naar de fosforgehalten in melk gedaan. Medio 2018 bleek uit een wetenschappelijke analyse door Wageningen University & Research (WUR), dat deze metingen nauwkeurig en betrouwbaar waren. Dat heeft ertoe geleid dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) toen heeft besloten om voor de berekening van de fosfaatproductie in 2017 rekening te houden met de hogere fosforuitscheiding in melk. Ook in de berekening van de fosfaatproductie over 2018 zal het CBS hiervan uitgaan.

De forfaitaire excretienormen in de regelgeving worden gebaseerd op gemiddelden over drie voorgaande jaren. Deze middeling wordt gedaan om schommelingen tussen jaren voor individuele bedrijven te ondervangen. Deze zijn ook bedoeld om vooraf duidelijkheid te hebben over de fosfaatproductie. Wat betreft de fosforgehalten in melk is sprake van een relatief recent inzicht. Dit nieuwe inzicht zal worden betrokken bij het advies dat de Commissie Deskundigen Meststoffenwet zal geven over de actualisatie van de excretieforfaits.

Met de excretieforfaits wordt getracht om de realiteit zo dicht mogelijk te benaderen. Daarom worden ook voerverliezen hierin meegenomen, zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2. Het zo realistisch mogelijk bepalen van de forfeits is belangrijk, omdat Nederland uiteindelijk afgerekend wordt op de werkelijke productie van fosfaat en stikstof. Dat is ook waar het fosfaatrechtenstelsel op stuur. Een herberekening van de forfeits waarbij de voerverliezen buiten beschouwing worden gelaten, zou een minder realistisch beeld geven en daarmee de onzekerheid voor boeren vergroten. Dat acht ik niet gewenst.

Naast het zo realistisch mogelijk bepalen van de forfeits is het voor boeren wenselijk om de forfeits enige jaren gelijk te houden, omdat zij anders te maken zouden hebben met jaarlijkse aanpassingen wat zou leiden tot onzekerheid in de bedrijfsvoering. Die balans zoek ik dus bij het periodiek opnieuw bepalen van de forfeits.

Vraag 5

Hoe kan het dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) pas in 2018 is gaan rekenen met een fosforgehalte van 1,012 gram per kilo melk in plaats van 0,97 gram per kilo melk, terwijl de hogere waarde blijkbaar al enkele jaren bekend was?²

Antwoord 5

Zoals in het antwoord op vraag 4 is aangegeven, worden de forfaitaire excretienormen gebaseerd op gemiddelden over drie jaren en is het gemeten fosforgehalte in boerderijmelk een relatief nieuw gegeven. In 2017 is voor het eerst het werkelijke fosforgehalte in boerderijmelk gemeten in de praktijk. Het was nog niet gestaafd of dit onderzoek in de praktijk voldoende wetenschappelijk onderbouwd is om voor een jaarrondproductie een verantwoord gemiddelde van het fosforgehalte in koemelk te kunnen vaststellen. Ik heb daarom in 2018 aan WUR opdracht gegeven een wetenschappelijke toetsing uit te voeren. Toen op basis daarvan duidelijk was dat de metingen wetenschappelijk verantwoord waren, heeft het CBS het aangepaste gemiddelde gebruikt voor de werkelijke fosfaatexcretie over 2017. Ook over 2018 (en in latere jaren) zal een gemiddeld fosforgehalte op basis van gemeten waarden worden toegepast. Deze relatief recent aangepaste wijze van vaststelling van het fosforgehalte in melk maakt dan ook (nog) geen deel uit van de huidige forfaitaire excretienormen en zal worden betrokken bij de volgende actualisatie van de excretieforfaits.

Vraag 6

Hoe gaat u invulling geven aan de actualisatie van excreties?

---

² CBS, Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest, 1 oktober 2018.

Antwoord 6

De Commissie Deskundigen Meststoffenwet brengt voor de zomer van 2019 advies uit over de actualisatie van forfaitaire uitscheidingen van landbouwhuisdieren. Hierin wordt de huidige wijze van meten van het fosforgehalte in melk betrokken. Op basis van dit advies zal ik voor de zomer van 2019 een besluit nemen over eventuele aanpassing van forfaitaire excretienormen.